

Masarykova základní a mateřská škola v Klenčí pod Čerchovem,
okres Domažlice,
příspěvková organizace

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

ředitelka školy: Mgr. Jarmila Nováková

vychovatelka ŠD: Hana Houdková

ŠD je místo pohody, aktivity, zručnosti a relaxace

Obsah

1.	Identifikační údaje.....	2
2.	Konkrétní cíle zájmového vzdělávání	3
2.1	Charakteristika vzdělávacího programu	3
3.	Charakteristika školní družiny	4
3.1	Charakteristika žáků	4
3.2	Prostorové a materiální podmínky.....	4
3.3	Podmínky přijímání uchazečů	4
3.4	Podmínky průběhu a ukončování vzdělávání.....	4
3.5	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami.....	5
3.6	Personální podmínky	5
3.7	Ekonomické podmínky.....	5
3.8	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	6
4.	Formy a obsahy činností	6
4.1	Pravidelná činnost:	6
4.2	Příležitostná činnost.....	6
4.3	Spontánní činnost	7
5.	Obsah a časový plán vzdělávání.....	7
5.1	Obsah zájmového vzdělávání ŠD	7
5.1.1	Člověk a jeho svět.....	7
5.1.2	Umění a kultura	8
5.1.3	Člověk a zdraví	8
5.1.4	Člověk a svět práce	8
5.2	Klíčové kompetence	8
5.3	Rizika ovlivňující a narušující výchovně vzdělávací činnost.....	9
5.4	Hodnocení a evaluace	9
5.5	Rozpracování kapitol.....	10
6.	Závěr.....	18
7.	Přílohy	18
7.1	Vnitřní řád školní družiny.....	18
7.2	Písemná přihláška školní družiny	18
7.3	Celoroční program ŠD.....	18

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
ŠD při Masarykově ZŠ a MŠ Klenčí p. Č.

Motto: „Úsměv na tváři, radost a spokojenost v očích žáků.“

Předkladatel:

adresa školy: Masarykova ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem 207
345 34
ředitelka školy: Mgr. Jarmila Nováková
telefon: 379 794 406
e-mail: zakladni.skola@zsklenci.cz
internetová adresa: www.zsklenci.cz
IČ: 606 10 484
identifikátor zařízení: 650 048 792

Zřizovatel školy:

Městys Klenčí pod Čerchovem
Klenčí pod Čerchovem 118
345 34

tel.: 379 794 231

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2013
č. j.: ZŠ 359/2010

Vypracovala: Hana Houdková, vychovatelka

2. Konkrétní cíle zájmového vzdělávání

Připravit jedince pro život ve společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi a postoji.

- podporujeme citlivé vztahy k jiným lidem
- vedeme žáky ke komunikaci, schopnosti spolupracovat a respektovat druhého
- posilujeme schopnost objektivně hodnotit své chování a přijímat důsledky svého jednání
- učíme žáky osvojovat si pravidla slušného chování
- pěstujeme kamarádské vztahy mezi žáky
- chceme, aby prostor školní družiny byl pro všechny příjemný
- vybavujeme žáky dostatkem námětů pro naplňování volného času
- učíme žáky chránit si své zdraví, posilujeme schopnost nepodléhat negativním vlivům - prevence sociálně patologických jevů
- rozvíjíme citovou stránku osobnosti
- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáků
- utváříme kladný vztah k přírodě a učíme chránit životní prostředí
- vytváříme podmínky pro odpočinek a relaxaci
- nacházíme vazby mezi získanými poznatky z vyučování
- pro dosažení klíčových kompetencí využíváme hry, besedy, vycházky, výtvarné činnosti atd.

2.1 Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání (dále jen ŠVP pro zájmové vzdělávání) je realizován v návaznosti na školní vzdělávací program základní školy. Je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu (jeden školní rok).

3. Charakteristika školní družiny

3.1 Charakteristika žáků

Školní družinu navštěvují žáci z 1. stupně základní školy především žáci 1. - 2. ročníku, podle volné kapacity i žáci 3. ročníku. Jedná se o žáky místní a dojíždějící z blízkého okolí, kteří mají zaměstnané rodiče.

3.2 Prostorové a materiální podmínky

Prostory školní družiny se nacházejí v budově základní školy v přízemí. Vstup do školní družiny je umožněn hlavním vchodem školy. ŠD má k dispozici svoji místnost s přílehlým kabinetem. Můžeme využívat tělocvičnu, halu, knihovnu, kuchyňku, učebnu VT, učebnu VV s videem a všechny prostory školy.

Oddělení školní družiny je vybaveno standardně, ke své činnosti využívá stoly s židlemi, koberec, počítače, CD přehrávač, stolní hry, stavebnice, pomůcky určené ke svojí práci.

Vychovatelka průběžně pečuje o materiální vybavení družiny, zajišťuje doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro výtvarné, sportovní a rekreační činnosti. Spolupracuje s vyučujícími prvního stupně ZŠ.

Do ŠD odebíráme časopis „Pastelka“, ze kterého čerpáme podněty k projektům. K pobytu venku využíváme venkovní areál školy a v budoucnu se těšíme na školní dětské hřiště.

3.3 Podmínky přijímání uchazečů

O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy. Při přijetí žáka rodiče řádně vyplní písemnou přihlášku školní družiny. Každou změnu údajů na této přihlášce musí rodiče oznámit vychovatelce ŠD písemnou formou (doklad k přihlášce). Po přijetí žáka je docházka do ŠD povinná, nepřítomnost žáka je třeba řádně omluvit.

Školní družina se naplňuje do počtu maximálně 30 žáků. Přihlásit je možné žáky 1., 2. nebo 3. ročníku (možno i během školního roku, pokud je volná kapacita).

3.4 Podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Provozní doba školní družiny:

6,25 hod. – 7,35 hod. (ranní provoz ve ŠD, vychovatelka odvede žáky do tříd)

11,30 hod. - 16,00 hod. (žáky přebírá vychovatelka ve školní jídelně od paní učitelky. Pokud jiná třída končí později, předává žáky vychovatelce do ŠD vyučující.)

Pokud je žák přihlášen do školní družiny, je jeho povinností navštěvovat ji dle písemné přihlášky. Na této přihlášce je uvedeno jméno a příjmení žáka, bydliště, zdravotní pojišťovna, kontakty na zákonné zástupce, rozsah docházky a způsob odchodu ze ŠD.

Případné změny zákonný zástupce oznamuje písemně (datum hodina a způsob odchodu, podpis rodičů).

Zákonný zástupce může žáka odhlásit kdykoliv v průběhu školního roku na základě písemného sdělení.

Zákonný zástupce je informován o chování svého dítěte a o činnosti školní družiny, při konzultacích, třídních schůzkách nebo individuálně po domluvě s vychovatelkou.

Pitný režim je zajištěn při obědě ve školní jídelně, pro odpolední hodiny ve školní družině si žáci nosí dostatečné množství pití a svačinu z domova.

Na škole fungují zájmové kroužky, jejichž činnost se prolíná s činností školní družiny a je na ně brán ohled při plánování činností ŠD.

Důvodem vyloučení žáka ze ŠD může být dlouhodobé nevhodné chování či porušování vnitřního řádu školní družiny. Vyloučení musí být předem projednáno ředitelkou školy se zákonným zástupcem žáka.

3.5 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Vychovatelka respektuje individualitu každého žáka, vytváří přiměřené prostředí pro jeho vývoj.

Dle stupně a charakteru handicapu žáků je umožňováno jejich začleňování do volnočasových aktivit a jsou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti.

Při výběru činností ve školní družině, při motivování a hodnocení žáků bude brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby.

3.6 Personální podmínky

Vzdělávací a výchovnou činnost ve školní družině zajišťuje jedna vychovatelka s odpovídajícím pedagogickým vzděláním (SPGŠ Karlovy Vary - obor vychovatelství). Vychovatelka se pravidelně účastní seminářů pořádané DVPP v Plzni.

3.7 Ekonomické podmínky

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno za úplatu. Výši a datum úhrady stanoví ředitelka školy. Úplata činí 100 Kč měsíčně. Platbu je možné provést ve dvou splátkách (I. září - prosinec = 400 Kč do konce měsíce září, II. leden - červen = 600 Kč do konce měsíce ledna). Částku vybírá vychovatelka, vystaví doklad o zaplacení a hotovost předá ředitelce školy. Rodiče žáků jsou s výší a způsobem platby seznámeni na první společné schůzce.

Osvobozen od úplaty je zákonný zástupce žáka, který pobírá sociální příplatek nebo fyzická osoba, která o žáka osobně pečuje a pobírá dávky pěstounské péče a tuto skutečnost prokáže ředitelce školy. Změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku oznámí do osmi dnů od nastalé změny.

3.8 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků při činnostech v prostorách využívaných školní družinou je zajištěna vychovatelkou, vnitřním řádem školní družiny a řádem základní školy. Poučení žáků o pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví se provádí na začátku školního roku a je zapsáno do třídní knihy pro zájmové vzdělávání. Žáci jsou rovněž aktuálně poučeni před zahájením činnosti – vycházky, pobyt v tělocvičně, pobyt ve venkovním areálu školy, pracovní činnosti atd.

Žák je povinen okamžitě hlásit vychovatelce každé zranění při činnostech ve školní družině. Při úrazu žáka vychovatelka zváží situaci a zajistí ošetření, zavolá rodiče, případně lékařskou pomoc a úraz oznámí ředitelce školy.

Zákonný zástupce je povinen písemně informovat vychovatelku o zdravotním stavu žáka, případně jeho změně.

Provoz ŠD končí v 16 hod. Pokud žák odchází sám bez doprovodu, bere zodpovědnost za žáka zákonný zástupce. Nevyzvednou-li si rodiče (zákonný zástupce) žáka po ukončení provozu ŠD, spojí se vychovatelka s rodinou telefonicky. Pokud ani potom si rodiče žáka nevyzvednou, bude kontaktován náhradní zástupce, kterého rodiče prokazatelně označí na přihlášce a žák mu bude předán. Pokud i tento postup je bezvýsledný, vychovatelka nahlásí situaci vedení školy a ta se celou situací snaží vyřešit.

4. Formy a obsahy činností

4.1 Pravidelná činnost:

- vzdělávací činnost
- výchovná činnost
- zájmová činnost

Pravidelná činnost zahrnuje didaktické hry, smyslové hry, křížovky, hádanky, rébusy, programy na počítači, organizované aktivity zájmového nebo tělovýchovného charakteru, klidovou a rekreační činnost, relaxační cvičení, poslech, četbu a sledování pohádek, volné malování, vyprávění, výtvarné práce, praktické činnosti. Dále sem řadíme ostatní činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které získali žáci ve školním vyučování.

4.2 Příležitostná činnost

Příležitostná činnost zahrnuje akce, které nejsou zařazeny do standardní skladby činností, jsou organizovány nepravidelně dle potřeb dětí a možností školní družiny (např. výstavy, sportovní soutěže, sezónní radovánky - drakiáda, bobování, stavění ze sněhu, činnosti na projektových tématech).

4.3 Spontánní činnost

Spontánní činnost zahrnuje každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku po organizované části ve vymezeném prostoru, hry při ranních činnostech školní družiny, na konci pobytu ve školní družině.

Vzdělávání probíhá dle potřeby - hromadně, ve dvojicích, individuálně nebo skupinově. Všechny činnosti jsou přizpůsobeny věku žáků a jejich momentálnímu počtu. Musí být přihlédnuto na to, že do naší školy dojíždějí děti z Nemanic, Dílů, Postřekova, Chodova, Trhanova a Pece a odpoledne odcházejí na autobus.

5. Obsah a časový plán vzdělávání

5.1 Obsah zájmového vzdělávání ŠD

Obsah zájmového vzdělávání vychází ze vzdělávacích oblastí, které jsou definovány v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (dále jen RVP pro základní vzdělávání), a navazuje na cíle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem.

1. Jazyk a jazyková komunikace
2. Matematika a její aplikace
3. Informační a komunikační technologie
4. Člověk a jeho svět
5. Člověk a společnost
6. Člověk a příroda
7. Umění a kultura
8. Člověk a zdraví
9. Člověk a svět práce

Pro účely vzdělávacího plánu školní družiny byly vybrány následující oblasti.

5.1.1 Člověk a jeho svět

Je jedinou vzdělávací oblastí v rámci RVP pro základní vzdělávání, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání a je rozdělena do pěti tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – v tomto tematickém okruhu žáci poznávají nejbližší okolí, organizaci života v rodině, ve třídě, ve škole, v obci a společnosti
- **Lidé kolem nás** - v tomto tematickém okruhu si žáci osvojují zásady vhodného chování a jednání s lidmi, poznávají význam a podstatu pojmů – tolerance, empatie, vzájemná úcta ....., poznávají, jak se lidé sdružují, seznamují se základními právy a povinnostmi
- **Lidé a čas** – tematický okruh je zaměřen na budování správného režimu dne a jeho dodržování, sestavování a naplňování režimu ve školní družině, pěstujeme úctu

k času druhých, učíme se využívat svůj čas, využíváme smysluplné volnočasové aktivity

- **Rozmanitost přírody** – v tematickém okruhu se seznamujeme s proměnlivostí a rozmanitostí živé a neživé přírody
- **Člověk a jeho zdraví** – v tomto tematickém okruhu mají žáci poznat sami sebe, získávají ponaučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a o odpovědnosti za své zdraví

5.1.2 Umění a kultura

Do vzdělávací oblasti je zahrnuta Výtvarná výchova a Hudební výchova. Obor Výtvarná výchova se zaměřuje na rozvoj tvůrčích činností s uplatněním vlastní představivosti, fantazie, prožitku. Obor Hudební výchova směřuje k vnímání hudby prostřednictvím hudebně pohybových, poslechových a jiných aktivit.

5.1.3 Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast zahrnuje obory Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Obor Výchova ke zdraví se zaměřuje na preventivní ochranu zdraví, předcházení úrazům, na základní hygienické a stravovací návyky. (Na 1. stupni zařazen do oblasti Člověk a jeho svět). Obor Tělesná výchova vede žáky k pohybové činnosti.

5.1.4 Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast zahrnuje Pracovní činnosti s okruhy - Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů.

5.2 Klíčové kompetence

Činnost ŠD ústí v získávání určitých kompetencí (dovedností, schopností, vědomostí, postojů). Klíčové kompetence jsou definovány jako obecně přenositelné a použitelné soubory kvalit osobnosti, zahrnující vědomosti intelektové dovednosti postoje, hodnotové orientace, které každý člověk potřebuje k tomu, aby mohl plnohodnotně žít v současném světě.

1. Kompetence k učení

- žák se učí s chutí
- práci dokončí
- klade si otázky, hledá na ně odpověď
- získané vědomosti dává do souvislostí
- vědomosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení

2. Kompetence k řešení problému

- žák si všímá dění okolo
- snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické postupy
- chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli

- započaté činnosti dokončuje
- 3. Kompetence komunikativní**
- žák ovládá řeč
  - vyjadřuje sdělení myšlenky, otázky
  - kultivovaně komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- 4. Kompetence sociální a personální**
- žák samostatně rozhoduje o svých činnostech
  - uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky
  - projevuje ohleduplnost, citlivost
  - rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu
  - spolupracuje ve skupině
  - dokáže se prosadit i podřídit, respektuje jiné, je tolerantní
- 5. Kompetence činnostní a občanské**
- žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
  - odhaduje rizika svých nápadů
  - odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem
  - uvědomuje si práva svá i druhých
  - chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí
  - dbá na své zdraví i zdraví druhých
- 6. Kompetence k trávení volného času**
- žák se orientuje v možnostech trávení volného času
  - umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
  - rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech
  - dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

5.3 Rizika ovlivňující a narušující výchovně vzdělávací činnost

- časová rozdílnost při nástupu žáků do družiny po vyučování
- různé věkové složení žáků ve ŠD
- kroužky, zájmové činnosti
- odchody žáků domů a předávání žáků rodičům
- zdravotní potíže žáků (nevolnost, alergie, bolest)
- časový prostor na činnosti

5.4 Hodnocení a evaluace

Důležitým výchovným momentem ve školní družině je hodnocení. Nejčastěji používáme hodnocení slovní – povzbuzení žáků při činnostech, hrách, a každodenní hodnocení chování.

"To, co nechceš, aby dělal druhý tobě, nedělej ty jemu."

Na základě hodnocení ŠVP pro zájmové vzdělávání koncem školního roku bude tento program případně upravován a doplňován pro další školní rok.

5.5 Rozpracování kapitol

Člověk a jeho svět – Místo kde žijeme

Náš domov

Vyprávíme si o životě naší rodiny.

Kreslíme, malujeme, jak trávíme se členy rodiny volný čas. Malujeme, modelujeme, vytváříme koláž se členy rodiny.

Rozprávíme (pantomimicky představujeme) povolání a co kdo v rodině dělá.

Stavíme domy ze stavebnic. Sestavujeme z různých materiálů varianty uspořádání bytu, domu i okolí. Možno i venku z přírodních materiálů.

Škola

Seznámíme se s prostory školy.

Zjišťujeme, kdo všechno ve škole pracuje.

Vaříme ve školní kuchyňce.

Společně zdobíme školní družinu.

Povídáme si o cestě do školy a domů. Zjišťujeme bezpečnost cesty.

Zajímáme se o dopravní značky - o čem nás informují, co dovolují a zakazují.

Vyzkoušíme si přecházení silnice, chůzi po chodníku.

Výtvarně znázorníme různými technikami dopravní prostředky.

Upozorňujeme na nástrahy na cestách pro chodce i jiné účastníky dopravního provozu.

Naše město

Kreslíme a malujeme místa, kam chodíme, hřiště, okolí města.

Vymýšlíme, jak by mělo vypadat naše město - kolektivní práce ze stavebnic.

Hovoříme o různých povoláních v našem městě (prodavači, lékaři, hasiči, popeláři, zedníci, řidiči, úředníci, atd.

Projdeme si okolí školy, poznáváme důležité budovy v širším okolí školy.

Výtvarně zpracováváme, čím bychom chtěli být.

Zjišťujeme, co musíme umět pro výkon určité profese.

Nakupujeme a prodáváme - hra na prodavače a zákazníky.

Představujeme si, jak bychom se zachovali, kdybychom se ztratili (scénka).

Hovoříme o práci policie a o porušování zákona - násilí, alkohol, drogy, krádeže.

Navštívíme knihovnu, ptáme se na oblíbené i nové knihy.

Seznámení ostatních s vlastní knihovničkou, beseda o oblíbených knihách, autorech, ilustrátorech.

Výtvarně zpracováváme příběh nebo hrdinu přečteného díla.

Naše rodina

Besedujeme o tom, co očekáváme od rodičů a oni od nás.

Představujeme povolání rodičů (pantomima, výtvarné zpracování, vyprávíme)

Povídáme si o prarodičích.

Jak se nazývají příbuzní - bratranec, strýc, švagr, ...

Vyprávíme si o větších setkáních širší rodiny (Vánoce, svatby, výročí). Vyprávíme, co pro nás znamenají naše maminky, kreslíme, čím se doma zabývají, co pro nás dělají.

Vyrábíme dárky maminkám pro radost.

Besedujeme o tom, co je to plýtvání (jídlem, penězi, energií), ptáme se, jak můžeme šetřit.

Učíme se správně hospodařit - na co šetřím?

Vyrábíme peníze na hraní - hra na obchod, banku.

Využíváme slova - prosím, děkuji. Řešíme různé situace - reklamace.

Kamarádi

Všimáme si vlastností spolužáků.

Přemýšlíme, koho si vážíme a proč.

Malujeme portrét kamaráda.

Při hře zjišťujeme, jak se známe.

Učíme se toleranci.

Povídáme si o rozdílu mezi slovy - kamarád, přítel, spolužák.

Odsuzujeme vandalismus, pečujeme o hračky, provádíme drobné opravy.

Uvědomujeme si rozdíly, nejsme stejní, někteří jsou psychicky či tělesně znevýhodnění.

Vcítit se do života neslyšících či nevidomých lidí. (Zkoušíme odezírat, řídit se hmatem - třídit předměty, dojít poslepu k cíli).

Všude žijí lidé

Čteme pohádky z různých světadílů. Ilustrace textu.

Snažíme se pochopit rozdíly v životě jiných národů.

Svátky a oslavy

Učíme se poblahopřát spolužákům k svátku nebo k narozeninám.

Učíme se vhodné tance

Vnímáme atmosféru Vánoc, vyprávíme si o smyslu adventní doby.

Vyrábíme čerty, Mikuláše, anděly.

Seznamujeme se s vánočními zvyky a dle možnosti je vyzkoušíme. Vyzdobíme si oddělení.

Učíme se koledy.

Vyrábíme vánoční ozdoby a dekorace.

Vyprávíme a čteme o zvycích spojených s jarem.

Vyrábíme velikonoční dekorace.

Zdobíme ŠD jarními motivy.

Připravujeme oslavu Dne dětí. Povídáme si o jeho významu.

Soutěžíme, závodíme.

Jak se správně chovat

Besedujeme o slovech - děkuji, prosím, promiň. Vymýšlíme příběhy o "kouzelných" slovech.

Učíme se správně zdravít, podat ruku, požádat o něco, poděkovat, dávat přednost dospělým.

Povídáme si, čím můžeme druhé potěšit - dárkem, pochvalou, úsměvem.

Uvědomujeme si, že se máme chovat slušně.

Připravíme si diskotéku, učíme se diskotance.

Seznamujeme se s vhodným oděvem na kulturní představení, Výtvarně zpracováváme zážitky z divadla, koncertu.

Chování v dopravních prostředcích, na silnicích. Připomínáme následky nekázně.

Správně mluvíme - cvičíme jazyk - jazykolamy.

Dramatizace pohádky, příběhu - cvičíme intonaci, artikulaci.

Cvičíme se ve správném stolování.

Dodržujeme při stolování základní hygienické návyky.

Mediální výchova

Co sledujeme v televizi, doporučujeme vhodné pořady.

Čteme část příběhu - snažíme se domyslet pokračování děje, uvažujeme o variantách.

Porovnáváme realitu s některými filmovými příběhy.

Náš denní režim

Vyprávíme o rozdělení dne na povinnosti, zábavu a odpočinek.

Kreslíme - co rád dělám

Besedujeme o dobře a špatně využitém čase.

Odhadujeme čas. Vymýšlíme situace, kdyby čas přestal fungovat.

Jak by jezdily vlaky, jak by se učilo, ...

Vyprávíme si o víkendu, kreslíme zážitky, plánujeme další program.

Zařazujeme hry na cvičení paměti, pozornosti, soustředění a tvořivého myšlení.

Seznámíme se s měřidly času.

Vyprávíme příhody, v nichž měl čas význam. Co znamená přijít včas - pozdě.

Besedujeme o nebezpečí spěchu, který může přivodit nehodu.

Besedujeme o tom, co zažívá člověk v jednotlivých etapách života. Besedujeme o domácnosti dříve a dnes. Vybavení, nábytek, spotřebiče. Význam řemesel.

Kreslíme moderní spotřebiče, navrhujeme pomocníky budoucnosti.

Proměny šatníku. Hledáme obrázky dobových šatů.

Čteme úryvky z knih o životě dříve. Ilustrujeme pohádky.

Vyprávíme, jak nám moderní technika pomáhá (škodí).

Učíme se a zpíváme lidové písně, využíváme starých dobových ilustrací (J. Lada).

Příroda kolem nás - rostliny, živočichové

Na vycházkách pozorujeme přírodu, vyhledáváme a doplňujeme poznatky v encyklopediích.

Kreslíme určitý strom v jednotlivých ročních obdobích.

Využití přírodnin k výtvarným pracím.

Upevňujeme chování v přírodě, nehlučíme, neodhazujeme odpadky. Posloucháme zpěv ptáků.

Krmíme ptáčky v zimě. Víme, co jim škodí / chutná.

Pracujeme s encyklopediemi.

Hrajeme pexesa s náměty živočichů a rostlin.

Soutěžíme ve vymýšlení názvů rostlin a zvířat začínajících určenými písmeny abecedy.

Určujeme rostliny, poznáváme jedovaté plody.

Besedujeme o právech každého živočicha na život.

Vyprávíme o domácích zvířatech a o péči o ně.

Kreslíme domácí mazlíčky, hovoříme o nich.

Sledujeme změny v přírodě v průběhu roku a kreslíme je.

Zpíváme písničky o zvířatech a rostlinách. Čteme příběhy o životě zvířat. Vědomosti procvičujeme v didaktických hrách.

Kreslíme a malujeme první jarní květiny.

Při vycházkách pozorujeme čistotu okolí. Pozorujeme, jaký vliv na přírodu má civilizace.

Besedujeme o tom, jak člověk škodí, nebo prospívá lesu.

Vyprávíme si o nebezpečí ohně v přírodě.

Besedujeme o vodě, o jejím významu.

Třídíme odpad do kontejnerů.

Poznáváme své tělo

Zajímáme se o lidské tělo v encyklopediích.

Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá - co nám škodí

Vyprávíme si o zdravém životním stylu.

Zjišťujeme, jak správně relaxovat.

Kontrolujeme běžnou denní hygienu - čistotu rukou, oděvu, přiměřenost. Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC.

Kreslíme ovoce a zeleninu.

V časopisech hledáme obrázky zdravých a méně zdravých jídel, tvoříme koláže.

Soutěžíme ve smyslovém poznání zeleniny, ovoce, koření.

Učíme se dodržovat správný stravovací a pitný režim.

Vyprávíme o režimu dne při léčení doma na lůžku.

Povídáme si o ochraně zdraví, jak zacházet s léky (mohou i škodit).

Učíme se ošetřit drobná poranění.

Vyhledáváme v atlase rostlin léčivky, kreslíme je, zjišťujeme účinky.

Při každodenních tělovýchovných chvilkách procvičujeme celé tělo.

Povídáme si o péči o chrup.

Povídáme si a v praxi ověřujeme bezpečné chování na ulici.

Upozorňujeme děti na možnost snahy cizího člověka o kontakt.

Ptáme se, co nám může uškodit - neznámá zvířata, lidé, nebezpečná místa, hořlavé látky, manipulace se zápalkami a neznámými látkami.

Učíme se přivolat pomoc- pamatujeme si důležitá telefonní čísla.

Hovoříme o návykových látkách, cigaretách, alkoholu a drogách, které poškozují zdraví.

Aktivní pohyb, sport

Využíváme hřiště a tělocvičnu.

Hrajeme míčové, pohybové a závodivé hry. Dodržujeme pravidla.

Využíváme dalšího náčiní - švihadla, obruče, lano.

V terénu překonáváme přírodní překážky.

Cvičíme a relaxujeme při hudbě.

Kreslíme sportovce.

Připravujeme hry pro sportovní odpoledne.

Umění a kultura – Výtvarná výchova a Hudební výchova

Pěstujeme estetické cítění a představivost, rozvíjíme fantazii – výzdoba školní družiny, školy, práce s časopisy Mateřídouška, ABC, Sluníčko, Pastelka.

Vztah k uměleckým dílům - Výstavy – vánoční, velikonoční, příležitostné na Staré poště.

Dodržujeme tradice a zvyky - různá roční období.

Vyrábíme masky karnevalové. Vyrábíme různé výrobky, dárčky, předměty, přáníčka, upomínkové předměty (Vánoce, Velikonoce, Svátek matek, ...)

Rozvíjíme správnou výslovnost, vyjadřovací schopnosti - Zpěv koled, písní, přednes básniček, chodské písničky – soutěže.

Využíváme tanečních kroků, volnější pohybové ztvárnění - Tančíme, pohybová improvizace, utváření pohybové paměti, tanečky, hry se zpěvem, poslech moderní hudby – diskotéky.

Člověk a zdraví – Tělesná výchova a Výchova ke zdraví

Rozvíjíme tělesnou zdatnost, zvládáme jednoduché pohybové činnosti (jednotlivci, skupiny).

Sezónní tělovýchovné aktivity – vycházky, pohybové hry u školy, kolektivní hry, hry na sněhu. Seznamujeme se s pravidly míčových her, dbáme na jejich dodržování.

Osvojujeme si sportovní chování – hrát a soutěžit v duchu fair-play – soutěživé hry v tělocvičně, pobyt ve venkovním areálu školy.

Upevňujeme vztah ke správnému životnímu stylu, spojujeme každodenní pohybové činnosti se zdravím.

Cvičení se sportovním náčiním (švihadla, míče, apod.), pohybové hry s různým zaměřením.

Uplatňujeme hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech a soutěžích.

Povídáme si o zdravém životním stylu.

Základní hygiena po pohybových aktivitách.

Člověk a svět práce – Práce s drobným materiálem, Konstruktivní činnosti, Pěstitelské práce,
Příprava pokrmů

Seznamujeme se s různými pracovními technikami při vytváření výrobků (předmětů) z tradičních a netradičních materiálů.

Práce s přírodními materiály, modelovací hmotou, moduritem, těstem, papírem, kartonem, textilem, drátem, fólií a dalším materiálem.

Ctíme práci druhých – význam a důležitost všech řemesel a povolání.

Koláže, batikování, techniky malování na rozličný materiál, aranžování, různé ozdoby, dekorace (lidové zvyky, tradice), vyšívání, šití, ...

Rozvíjíme zručnost, představivost, fantazii, kombinační schopnosti.

Hovoříme o povolání svých rodičů – povolání si nakreslíme. Čím bych chtěl jednou být – rozhovor, výtvarné ztvárnění. Výroba Chodské keramiky - exkurze. Vědomostní hry a soutěže (poznej řemeslo, ...)

Provádíme jednoduché pěstitelské činnosti.

Sestavujeme jednoduchý jídelníček, osvojujeme si vhodné chování při stolování.

Tvořivé hry se stavebnicemi, sestavení modelu podle návodu (plošné, prostorové) – Cheva, Seva, Merkur, 3D puzzle, Lego.

Poznávání zeleniny a ovoce - zdravé mlsání.

Jednoduchá příprava nepečeného cukroví a pokrmů studené kuchyně (jednohubky, chlebičky - pomazánky; kuličky na vánoční stůl).

6. Závěr

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání školní družiny zajišťuje žákům možnost odpočinku a relaxace. Svými zájmovými činnostmi umožňuje žákům získání nových znalostí, dovedností, učí je vytvářet vztahy uvnitř kolektivu, vytvářet hranici správného chování, osvojit si normy soužití ve společnosti, tzn. zdravení, poděkování, ohleduplnost, tolerantnost, důvěru ve své schopnosti, smysl pro zodpovědnost. Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je rovněž respektování osobnosti žáka.

Vychovatelka se snaží být iniciátorem a průvodcem dítěte při činnostech, které motivuje, navozuje přímo nebo nepřímo, řídí a hodnotí. Snaží se také podněcovat a rozvíjet přirozenou zvědavost dítěte - přiměřeně je oceňovat a chválit, aby se dítě do kolektivu ŠD těšilo.

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání je uložen v listinné podobě u vychovatelky ŠD a ředitelky školy. Veřejně přístupný je na chodbě v přízemí budovy školy a na internetových stránkách školy www.zs.klenci.cz.

Dokumenty:

- Písemná přihláška do ŠD
- Třídní kniha pro zájmové vzdělávání
- Vnitřní řád ŠD
- ŠVP pro zájmové vzdělávání
- Ranní provoz ŠD

7. Přílohy

7.1 Vnitřní řád školní družiny

7.2 Písemná přihláška školní družiny

7.3 Celoroční program ŠD

---

vychovatelka ŠD

ředitelka ZŠ a MŠ

Platnost dokumentu od 1. 9. 2013